

Per la cultura del poble

Associació Obrera de Concerts

Fundador: PAU CASALS

FINALITAT: Aquesta Associació, mitjançant l'audició de les immortals creacions dels genis de la música, pretén guiar el nostre estament pels camins del bell espai, i desvetllar-li, a l'ensems, tot un món d'humaníssimes sensacions, educadores de la sensibilitat i purificadores dels plaers espirituals.

PLA CULTURAL: Supeditada doncs, a la finalitat que des de l'any 1925 ve acomplint, l'A. O. de C. organitza anualment dotze concerts, ultra els extraordinaris (sense augment de quota). Sis de simfònics, a càrrec de l'ORQUESTRA PAU CASALS i els sis restants de música de cambra i conferències-concert, encomanats a artistes i agrupaments nacionals i estrangers. L'entrada és reservada exclusivament als socis. La localitat és lliure.

BIBLIOTECA: La Biblioteca de l'Associació ofereix gratuïtament a llurs associats, els serveis de lectura i préstec de llibres.

INSTITUT ORQUESTRAL: També els socis que conreen la música són pregats de participar, sense despeses, en els cursos de conjunt instrumental que organitza l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

Condicions per a l'ingrés

Cal acreditar la condició d'obrer, de qualsevol especialitat, i satisfer el pagament d'una quota anual de 10'20 ptes., efectiva semestralment. Aquesta quota dóna dret a l'assistència, absolutament gratuïta, a tots els actes i concerts organitzats per l'Associació.

Els socis poden també inscriure-hi llurs pares, esposa i fills (majors de 10 anys), sempre i quan no tindran mitjans de vida propis.

Tots els dies feiners, de 7 a 9 del vespre, es reben inscripcions a l'Estatge Social, Alt de Sant Pere, 27, pral.

Telèfon 25050

¡Obrer, fes-te soci de l'Associació Obrera de Concerts!

ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS

Fundador : PAU CASALS

CURS 1933-1934

SETÉ CONCERT

Sessió extraordinària

RECITAL D'ORGUE

pel mestre

JOAN SUÑÉ SINTES

Audició 88 de l'Associació

PALAU NACIONAL DE MONTJUÏC

Diumenge, 4 de febrer de 1934

a les onze del matí

PROGRAMA

I

BACH

TOCCATA I FUGA, en *re menor*.

ADAGIO, de la TOCCATA I FUGA en *do major*.

PASACAGLIA.

CÈSAR FRANCK

TERCER CHORAL.

II

GIGOUT

RAPSODIA DE CANTS POPULARS CATALANS.

BOËLMANN

SUITE GOTHIQUE.

- I. Introducció choral. Minuet.
- II. Pregària.
- III. Toccata.

D'AQUIN

NOEL.

LISZT

PRELUDI I FUGA SOBRE *B. A. C. H.*

WIDOR

TOCCATA, de la CINQUENA SIMFONIA.

(Gran orgue de concert de la Casa E. F. WALKER i C.^{ta})

Es prega no circular per la sala d'audicions durant l'execució de les obres.

TOCCATA EN FA

WIDOR

Aquesta *Toccata*, —últim temps de la *Cinquena simfonia*, per a orgue, del mestre francès—, és l'obra predilecta de molts organistes contemporanis, per la seva bella construcció i per les dificultats d'execució. Inspirada en un dibuix força característic, en *stacatto*, a les dues mans, demana un teclat ben equilibrat i de resposta instantània, així com també de dispositius especials per a aconseguir un perfecte crescendo i decrescendo.

CURS 1933-1934

VUITÉ CONCERT

GRUP INSTRUMENTAL DE BRUSSEL·LES

(flauta, arpa, violí, viola i violoncel)

DIUMENGE, DIA 18 DE FEBRER DE 1934

a les onze del matí

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

SUITE GOTHIQUE

LEON BOELMANN

És l'obra més reeixida d'aquest compositor alsacià, deixeble de Gigout. Sense assolir gran profunditat musical, es sosté tota ella en un ambient delicat i senyoriol, que fa que s'escolti amb plaer. El *Choral-introducció*, ampulós i efectista, amb les seves alternances de fortíssim i pianíssim, enllaça amb el *Minuet*, tot ell de forma dialogada, d'una gràcia senzilla, àdhuc innocent.

La *Pregària a la Verge*, és el fragment més inspirat. Dolçament moguda i lleument sostinguda per acords pianíssims, la melodia s'enlaire amb inspiració fàcil, creant un ambient delicat, rublert de sonoritats suggeridores i delicats matisos.

La *Toccata* pertany a la forma moderna —com s'ha dit en el comentari de la de Bach—. Com quasi sempre, la part melòdica és confiada al pedal, que ací alterna amb les mans, sense deixar aquestes el dibuix característic de la *toccata*, fins que després d'un sensible crescendo, el pedal entona vigorosament el tema, en octaves, fortíssim, com a conclusió.

NOEL

L. C. D'AQUIN

Notable organista i clavecinista francès (1694-1772), fou, en aquell temps, el rival de Rameau, sobre el que obtingué algunes victòries públiques improvisant i aconseguint ésser nomenat organista de la capella reial. L'obra que avui sentirem, extreta d'un recull d'obres similars, és un seguit de hàbils variacions sobre una cançó popular molt semblant al nostre "Desembre congelat", modalitat emprada molt sovint pels organistes i clavecinistes d'aquella època.

PRELUDI I FUGA SOBRE BACH

LISZT

La traducció del nom Bach, segons la pràctica d'alguns països, on es nomenen les notes per lletres, proporcionà a Liszt el tema d'aquesta obra, de gran volada i plena de dificultats, escrita en homenatge a l'organista de Leipzig.

Mestre en vèncer totes les dificultats, escrigué Liszt aquest *Preludi i fuga* sense pensar en la tècnica de l'instrument per al que escrivia. Molts passatges recorden a Liszt pianista, essent alguns inexecutables *legato* a l'orgue, per manca-hi el recurs del pedal de ressonància del piano. Malgrat això, és una obra robusta, d'efectes orgànics vertaderament sorprenents.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS es complau en fer públic el seu regraciament envers la Comissió de Cultura i la de Parcs i Palaus de l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona, per la cessió del Palau Nacional de Montjuïc.

L'ORGUE DE CONCERT

Es necessari, per a poder fruïr amb tota la seva integritat, les bel·leses de la música en general, el conèixer, encara que sigui lleugerament, les característiques particulars de l'instrument amb què s'executa.

En quant a l'orgue, en primer lloc, devem diferenciar l'orgue de concert de l'orgue litúrgica, així com la música escrita per a cada modalitat de l'instrument.

L'orgue de concert, és quasi desconegut a la nostra terra, i en conseqüència, la literatura musical tan valuosa, escrita per a aquest instrument. Les característiques són ben diferents de les dels instruments que es construeixen per a les pràctiques religioses. Sonoritat general; timbres de registres; mecanisme; possibilitats tècniques, tot està calculat per a que l'organista, sense necessitat de ningú, pugui executar les produccions dels grans mestres amb tots els seus detalls.

Barcelona posseeix, amb l'orgue del Palau Nacional de Montjuïc, un bell instrument de concert. Totes les innovacions de la tècnica moderna d'organeria hi són emprades.

Des d'una cònsola de 5 teclats manuals i un de pedal, l'organista pot fer sonar, en totes les condicions imaginables, un conjunt de 184 registres o instruments diferents, que sumen, en total, onze mil tubs, de mides i formes variadíssimes, que van des de 5 mil·límetres a onze metres.

No és ara pertinent endinzar-nos en detalls descriptius dels accessoris de la cònsola. L'aplicació de l'electricitat ha fet possible combinacions inimaginables, totes al servei de la tècnica i sensibilitat de l'executant.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, en oferir als seus associats aquest recital d'orgue, creu omplir un buit de la nostra cultura musical, iniciant en aquest bell instrument, honra de Barcelona, les audicions de música d'orgue, malhauradament oblidades o massa espaiades en la nostra ciutat.

JOAN SUÑÉ SINTES

Professor d'orgue de la nostra Escola Municipal de Música, i organista de l'Excm. Ajuntament, als orgues dels palaus de Belles Arts i Nacional, ha cursat tots els seus estudis musicals al mateix centre musical del qual ara és professor, treballant el solfeig amb el Mestre Millet, el piano amb el Mestre Joan Pellicer, el violí amb el Mestre Bordas, la composició amb el Mestre Morera, i l'orgue amb el Mestre Daniel, al qual ha succeït en el càrrec de professor numerari d'orgue de l'esmentada Escola.

NOTES AL PROGRAMA

TOCCATA I FUGA EN RE MENOR

BACH

Obra de les més conegudes de la producció orgànica de Bach, és aquesta *Toccatà i fuga* una meravella de tècnica i inspiració. D'una gran eloqüència, matisada tota ella per un alternament de forts i pianos, la *toccatà* és tota aplom i majestat. La forma *toccatà* és la corresponent a l'antiga denominació, molt semblant a la de *Fantasia*, i diferent de la que més tard va emprar-se, consistent en la repetició constant d'un mateix dibuix melòdic, generalment a temps viu, de la que en sentirem dues mostres en les *toccatès* de la *Suite* de Boelmann i de la *Simfonia* de Widor i que Bach mateix va emprar en la *Toccatà en fa*, per nomenar la més caracteritzada. La claretat de la *fuga* és rarament superada en obres d'aquesta classe. El desenvolupament constant i a cada moment més interessant del motiu, tot simplicitat, assoleix crear la possibilitat d'una *coda* brillantíssima, just contrapés, a l'acabament, de la *Toccatà* inicial.

ADAGIO

Fragment intercalat entre la *Toccatà* i la *Fuga en do major*, és aquest *Adagio*, per la seva gran puresa d'inspiració, una mostra viva de la feconda genialitat del mestre. Una melodia, sostinguda per senzilles harmonies, i un baix picat, ens mena tot seguit al domini de la música pura, acabant amb feliç contrast de forma, amb uns acords d'harmonia complicadíssima i força atrevida.

PASACAGLIA

En espanyol *Pasacalle*. Nom d'una antiga dansa espanyola, de quina forma derivà la usual d'aquestes composicions, molt semblant a la *Chaconne*. L'obra de Bach, està construïda prenent per base un tema de vuit compassos de moviment ternari, a temps *Andante*, i resolta en vint variacions i una fuga.

Obra de gran musicalitat, ha sigut sempre estudiada amb gran interès per tots els compositors, havent estat transcrita diverses vegades per a orquestra.

A les dificultats d'execució mecànica d'aquesta obra, s'hi sumen les de registració, que deu variar-se a cada una de les audicions del tema, fins assolir, al final de la *fuga*, el màxim de sonoritat possible, sempre destacant el motiu que serveix de matriu.

TERCER CHORAL

CÉSAR FRANCK

L'obra capdal de l'organista de Santa Clotilde, són els tres corals per a orgue. El que avui sentirem, és el més característic, a l'ensems que el més austerament treballat.

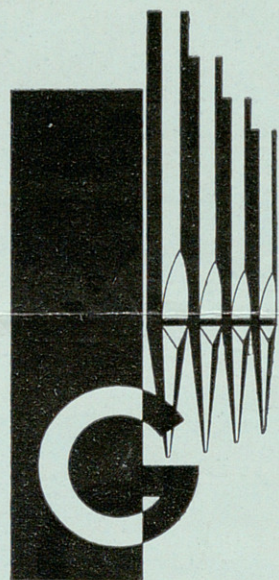
Un turmentat dibuix, a temps mogut, emmena a l'exposició franca i precisa del *Choral*, que es représ més tard, després d'una lleu recordança del motiu inicial. La part central, meravellosament serena, forma viu contrast amb la resta de l'obra. Un registre a *solo*, ens fa sentir un llarc i deliciós comentari del tema coral, retornant, després d'una progressió ascendent, en fortíssim, al motiu apassionat del començament, ara sostingut fermament pel coral, que es va desenrotllant fins l'esclat solemne final.

RAPSODIA DE CANTS POPULARS CATALANS

EUGÈNE GIGOUT

L'organista de Sant Agustí (Paris), visità alguna vegada la nostra ciutat, donant recitals al Palau de Belles Arts. Els nostres vells aficionats a l'orgue, d'aquells recitals en recorden encara les delicioses improvisacions sobre cançons populars nostrades. En una de les seves visites (l'any 1898), endreçà la "*Rapsòdia sobre cançons populars catalanes*", a la *Ciutat de Barcelona*, i en la seva representació a l'Excm. Ajuntament", segons es llegeix en la portada de l'edició original.

"La pastoreta", "El noi de la mare", "El mestre" i "La ploma de perdiu", són les cançons escollides pel compositor. El tema inicial, segons l'autor mateix fa remarcar, està format per les lletres musicals de la dedicatòria "*A LA VILLE DE BARCELONE*".

6

**CONCERTS D'ORGUE
RADIODIFFUSÉS**

PAR

CHARLES LETESTU

1er Concert. 3 Mars 1935.

ECOLE FRANÇAISE

1. **Jean TITELOUZE** 2 hymnes *a/* Exsultet Cœlum
b/ Ave Maris Stella
 2. **Pierre DANDRIEU** Noël "Puer nobis nascitur"
 3. **François COUPERIN** *a/* Sarabande grave
Louis COUPERIN *b/* Chaconne
 4. **Nicolas de GRIGNY** *a/* Cromorne en taille
b/ Suite sur l'Ave Maris Stella
1. Plein jeu - 2. Fugue - 3. Duo - 4. Dialogue

2me Concert. 17 Mars 1935.

ECOLE ESPAGNOLE

1. **JIMENEZ** Batalla de sexto tono
2. **Antonio de CABEZON** Dos tientos *a/* del primer tono
b/ del cuarto to o
3. **Tomas de Santa Maria** Fantasia
4. Anonyme (Archives de l'Escorial) Pieza del primer tono
5. **Juan CABANILLES** Dos tientos *a/* de quinto to o
b/ por A la m re

3me Concert. 31 Mars 1935.

ECOLE ITALIENNE.

1. **Andrea GABRIELI** Canzona
2. **Luigi ROSSI** Pausacaglia
3. **Palestrina** Ricercare
4. **Girolamo FRESCOBALDI** *a/* Toccata prima
b/ Capriccio pastorale
5. **Giovanni Baptista MARTINI** *a/* Sarabanda
b/ Aria von variazioni

4me Concert. 14 Avril 1935.

ECOLE ALLEMANDE

1. **Johann PACHELBEL** *a/* Toccata en ut
b/ Fantaisie en mi bémol
2. **Georg MUFFAT** Chaconne
3. **Johann Jakob FROBERGER** Toccata
4. **Michael PRAETORIUS** Hymnus "O lux beata trinitas"
5. **Nikolaus BRUHNS** Fantaisie en mi mineur

5me Concert. 28 Avril 1935.

Œuvres de Dietrich BUXTEHUDE

1. **Prélude et fugue en fa dièze mineur**
2. **Prélude, Double, Sarabande, Courante et Gigue sur le choral "Auf meinen lieben Gott"**
3. **Deux chorals** *a/* Nun bitten wir den Heiligen Geist
b/ Erhalt uns Herr bei deinem Wort
4. **Prélude, fugue et chaconne en ut**

6me Concert. 12 Mai 1935

Œuvres de Johann Sébastian BACH

1. **Fantaisie en ut mineur**
2. **Quatre chorals** *a/* Der tag der ist so freudenreich
b/ Herr Jesu Christ dich zu uns wend
c/ Fughetta super "Wir glauben all' an einen Gott, Schöpfer
d/ Liebster Jesu wir sind hier
3. **Prélude et fugue en la mineur**

ÉMISSION RADIO-PARIS

ORGUE GONZALEZ (DE LA SALLE DE MUSIQUE DE M. HENRY GOUIN)

Martenot hace esto a maravilla, completando con «vibratos» y hasta con trinos, para dar mayor sensación artística. Merced a los botones eléctricos de la plataforma se pueden superponer los armónicos que corresponden al unísono, y de estas superposiciones se llega a modificar el timbre del instrumento, dándole apariencias de violín, de violoncello, de oboe y hasta de trompa de caza.

Aun hay otro aspecto digno de mencionarse. Martenot puede colocar los sonidos a la distancia que quiere, lo que realizó con las trompas de caza, que dialogaban con efectos de lejanía. El público, maravillado ante el misterioso instrumento, escuchaba piezas de Bach, de Brahms de Debussy, escalas en cuartos de tonos, sonidos tan graves que se podían contar las vibraciones, y otros, agudísimos, que el oído casi no percibía su altura; ovacionaba a Martenot y trataba de comprender y descifrar el extraño aparato que parecía un sencillo pianito, pero que sonaba sin necesidad de pulsar sus teclas. En resumen, sirvan como preparación e impresión las líneas que anteceden, recogidas al vuelo en el primer concierto del ilustre Martenot.»

EL PROXIMO CONCIERTO, A CARGO DE

EMILIO SAÜER

PIANISTA

SE CELEBRARA EL 2 DEL PROXIMO DICIEMBRE

SOCIEDAD FILARMONICA D VALENCIA

CURSO XXII

AÑO 1932-33

CONCIERTO II

381 DE LA SOCIEDAD

12 NOVIEMBRE DE 1932

CONCIERTO - DEMOSTRACION

POR EL PROFESOR

MAURICIO MARTENOT

INVENTOR DEL INSTRUMENTO DE LA

«MUSICA DE LAS ONDAS AEREAS»

TEATRO PRINCIPAL

A LAS 6 DE LA TARDE

CONCIERTO II

12 NOVIEMBRE DE 1932
A LAS 6 DE LA TARDE

PROGRAMA

(Durante la ejecución del programa se dará una explicación artística y científica de este nuevo instrumento)

PRIMERA PARTE

Coral :	Bach
Melodía	Gluck
Canto hebreo, armonizado por...	Pauer
Cantos rusos.....	Lalo

SEGUNDA PARTE

Largo.....	Haendel
* Dos vales.....	Brahms
Canto indio.....	Rimsky Korsakoff
Minuetto.....	Beethoven
Danza oriental.....	Rimsky Korsakoff

TERCERA PARTE

Suite.....	Caix D'Hervolois
Preludio. Minuetto. Lamento. Napolitana.	
Vals (El canario)..	Mozart
Canción de Solveig.....	Grieg
La mañana.....	Grieg
Centelleo.....	Florent Schmitt
* Melodías populares.....	

(Ejemplos de nuevas sonoridades sobre fragmentos de obras populares modernas y melodías orientales y occidentales)

Al piano: ANDRES GAOS

Los instrumentos MARTENOT se fabrican en París, bajo el control personal del inventor.

* Transcripción para las Ondas por Ginette Martenot.

MAURICIO MARTENOT

Mauricio Martenot hizo sus estudios musicales en el Conservatorio de París, cursando la composición con el maestro Gedalge. Meses después, cuando estalló la guerra, el Gobierno francés lo movilizó, poniéndolo al servicio de la telegrafía sin hilos. Durante ese tiempo Martenot empezó a darse cuenta de los infinitos recursos que con la electricidad podían conseguirse, y de ahí surgió la idea de su asombroso invento.

Terminada la guerra Martenot se dedicó a la enseñanza de la música, a la cual su espíritu observador aportaba nuevos y originales conceptos. Profundizando sus conocimientos en la electricidad, en la mecánica y hasta en la química, el futuro inventor luchó con una firmeza y tenacidad increíbles, hasta encontrar, después de largos y pacientes desvelos, la realización de su ideal. El mismo construyó sus primeros aparatos, y tras largos experimentos logró perfeccionarlos a tal punto, que hoy en día la «Música de las Ondas» es un verdadero y milagroso instrumento que revoluciona por completo el mundo musical.

Apresurémonos a decir que este aparato nada tiene que ver con la Radio, ni con el fonógrafo ni con los instrumentos automáticos. En el gran teatro de la Opera, de París, en los teatros imperiales de Viena, Berlín y Londres, en la Scala de Milán, en los grandes conciertos Lamoureux y Colonne, de París, y, en fin, en el Japón, en Turquía y en Grecia, de donde regresa actualmente, la invención de Martenot ha dejado al público realmente asombrado. Entre los innumerables elogios que los críticos del mundo entero le han dedicado, copiamos el de nuestro compatriota, el ilustre compositor Joaquín Turina.

Dice así:

«Con el firme propósito de dar al lector una explicación detallada, voy a limitarme hoy a una impresión, según las explicaciones del inventor, las audiciones que nos ha dado y lo que he podido ver, pues no niego que en compañía de otros curiosos he asaltado el escenario para contemplar de cerca **el admirable instrumento misterioso**. Se asemeja, exteriormente, a un clave dieciochesco, aunque esta semejanza se desvanece en seguida en cuanto empieza a sonar. Para captar el sonido emplea el señor Martenot tres modos de actuar: uno de ellos, el más aparatoso, consiste en una planchita unida por un hilo al aparato; la segunda manera es una cinta que glisa sobre el teclado sin tocarlo; el tercer modo es tocando el teclado como en un piano.

MAURICIO MARTENOT

FILARMONICA
VALENCIA

12 NOVIEMBRE
1932

Segundo Concierto

Viernes, 15 Abril, noche

Programa

1.ª Parte

ANDANTE	BUXTEHUDE
PRELUDIO	SERIABINE
CANTO HEBREO	PAUER
CANTOS RUSOS	SALO
ADAGIO	R. KORSAKOW
(El Ruiseñor y la Rosa)	
DOS VALSES	BRAHMS

2.ª Parte

CANCIÓN LUIS XIII	COUPERIN
PAVANA	»
SARABANDA	HAENDEL
BOURRÉE	»
CANTO AMOROSO	SANMARTINI
GAVOTA	MARTINI
GAVOTA	GOSSEC
CAKE WALK	DEBUSSY

Ejemplos de nuevas sonoridades sobre fragmentos de obras clásicas y modernas y melodías populares orientales y occidentales.

Coliseum

“La Música de las Ondas”

La más sensacional invención artística y científica de este siglo
Por sólo el movimiento de las manos en el espacio,
se ejecutan las obras.

Concierto-Demostración

por el inventor

Prof. MAURICE MARTENOT

y

ANDRES GAOS

Si Mr. Martenot hubiera vivido en la edad media, habría sido procesado por brujería y quemado vivo en la plaza pública.

¡Su invención es fantástica!

LUIS SCHENEIDER
Crítico del *New York Herald*

Oír las misteriosas vibraciones de las ondas es realmente maravilloso.

Esos sonidos jamás escuchados en nuestro planeta, dejan absorto y asombrado al público.

VINCENT D'INDY
Director de la Schola
Cantorum de París.

Este aparato no tiene cuerdas ni martillos, ni elemento alguno musical. No hay en él más que pilas eléctricas que captan los sonidos del éter.

Esta maravillosa invención puede imitar la voz humana, el violín, el violoncello, la flauta, el trombón, las trompas de caza, la guitarra, el tamboril, etc.

Ante 6.000 personas se efectuó ayer el concierto de las ondas musicales de Martenot. — No se puede describir la magia de esos sonidos. Hay que escucharlos para convencerse de esa asombrosa invención.

P. MOUSSET
Crítico de *La Nación Belga*

Es una revolución en la ciencia y en la música. El aparato de Martenot es algo que raya en lo fabuloso y que las palabras no bastan para comentar.

Il Corriere de la Sera Milan

En el programa serán ejecutadas obras de Bach, Beethoven, Mozart, Brahms, Debussy, Ravel, etc.

Primer Concierto

Miércoles, 13 Abril, noche

Programa

1.ª Parte

CORAL	BACH
MELODÍA	GLUCK
CANTO HEBREO armonizada por	PAUER
CANTO HINDÚ	R. KORSAKOW
CANTOS RUSOS	SALO
LARGO	HAENDEL
DOS VALSES	BRAHMS
DANZA ORIENTAL (Scherazade).	R. KORSAKOW

2.ª Parte

SUITE	CAIX D'HERVELOIS
(Preludio, Minuetto, Lamento, Napolitana)	
MINUETTO	BEETHOVEN
MINUETTO	MOZART
CANCIÓN DE SOLVEIG	GRIEG
LA MAÑANA	»
ARIA	DEBUSSY
(Il pleut doucement sur la ville)	
CENTELLEO	FLORENT SCHMITT

Ejemplos de nuevas sonoridades sobre fragmentos de obras clásicas y modernas y melodías populares orientales y occidentales.